Ч. 80. (579.) Львів, четвер дня 19 цвітня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінцію 12 сот. В занятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня крім понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:

На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чвертьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:

В Німеччині	37 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	54 фр.

Найбільша битва в історії світа.

Коли із сходу доходять мирові вістки, коли на російськім фронті на цілій лінії застій, то тимчасово на заході кипить найбільша битва, якої доси не знала ще історія світа. Отся битва буде певно рішаючою для світової війни. Очи цілого світа звернені тепер на західний фронт і з напруженем слідять за тими кровавими змаганями двох великанів так званої культурної Европи.

Про ту страшну битву доносять телеґрами головної німецької кватири з дня 17. с. м. ось що:

„Над рікою Ен ведеть ся одна з найбільших борб світової війни, з тим самим і історії світа. Від 6. с. м. без перерви тревало огневе приготоване при помочи артилерії і метавок мін. Нечуваними зусилями як до часу треваня, так і під оглядом розмірів та нагальности, старали ся Французи зробити наші становища дозрілими до штурму, наші батерії зробити неспосібними до борби, а наші війска ослабити в опорі.

Дня 16. с. м. досвіта почав ся французький переломовий огонь від Сеспір над Ен аж до Бетені, на північ від Ремс, ведений на фронті 40 клм. з нечуваною нагальністю через усі сили піхоти, скріплювані довогом резерв, уложених в глибоких рядах. Пополудни Французи кинули в бій нові маси і підняли сильні наступи з боку на наш фронт між Оас а Конд над Ен. Супроти нинішної огневої борби, котра зриває з землею становища і творить широкі та глибокі поля вирв, неможлива вже система неподвижної оборони. Борба не ведеть ся вже за одну лінію, але за цілу стрефу укріплень, зложену з численних етапів. Так то шаліють змаганя за передні становища, котрих ціль хочби з втратою воєнних знарядів заощаджене живих сил, а рішаюче ослаблене ворога тяжкими кровавими втратами. Ті завданя завдяки знаменитому проводови і світлій хоробрости війск сповнено.

Вчерашного дня велика проба Французів перерваня нашого фронту не вдала ся. Кроваві втрати ворога були вчера дуже великі. Понад 2100 полонених остало в наших руках. В немногих місцях, в котрих ворог вдер ся до наших ліній, ще їде борба. Треба сподіватись нових ворожих наступів.

Нині рано розгорілась борба в Шампанії. Тим самим поле битви тягнесь від Оас аж до Шампанії. Війско з уповапем жде надходячих тяжких борб".

Бюро Вольфа доносить:

„Коли борба в відтинку Ара і борби перед позиціями в опорожненій области між Ара а Соасон ослабли, розгорілась борба над Ен на широкім фронті з нечуваною завзятістю. По 10 дневнім, майже безперестаннім руйнуючім огни, кинули Французи до наступу свої маси війск. Але найсильнійше ужите артилерії, руйнуючий огонь, що тревав цілими днями і систематичне наповнюване ґазом доступових доріг не уможливили Французам осягнути плянованого пролому.

Там, де німецькі рови були збурені і до того степеня зістрілені, що годі їх вже було удержати, ожидано Французів в позиціях, що лежать по заду, де їх знесено огнем в густих рядах.

Наші війська, що борють ся безпримірно хоробро, відкинули филї наступаючих Французів в многих місцях по завзятій рукопашній борбі, баґнетами, кольбами ні ручними ґранатами. Перед поодинокими відтинками поле битви засіяне поляглими Французами.

Помимо кроваких жертв Французи поза дрібними місцевими успіхами на кількох місцях, де виперли оборонців, не здужали посунути ся вперед.

Початкові успіхи Французів в околици Супів, Болен, на схід від Велї і коло Льоївер на північ від Ремс вирівнано знов через протинаступи. Ворог поніс притім тяжкі втрати в забитих, ранених і полонених. В часї побічних наступів в околици Ляфо і на північний схід від Соасон забрано Французам в протинаступах 300 полонених.

Битва розгоріла ся також на схід від Ремс в Шампанії".

Те саме Бюро Вольфа доносить в вечірнім комунікаті з дня 17. с. м.:

Французи по невдалім наступі в цїли проломаня лінії над Ен, в часї котрого понесли великі втрати, не поновили наступу. В Шампанії вела ся через цілий день завзята борба по обох сторонах Оберів".

З австрійської воєнної пресової кватири під днем 17. с. м. доносять:

„В звідомленю генерального французького штабу з дня 16. с. м., год. 11. вечером, сказано: Перед полуднем заатакували ми по кількадневнім приготованю через артилерію німецькі лінії між Соасон а Ремс, більше менше на просторі 40 клм. Борба на цілій лінії, де ворог сконцентрував дуже значні сили і численну артилерію, була завзята. Всюди хоробрі наші війська побороли енергічну оборону противника. Між Соасон а Краон заняли ми цілу першу німецьку позицію. На схід від Сом наші війска заняли друге вороже становище на полудне від Жівякур. Число полонених виносить 10.000, значна добича в матеріялї ще не перечислена".

Війна.

Мирові відгуки.

ГАҐА. (Ткб.) „Vaterland" з дня 16. с. м. пише про заяву австро-угорського правительства, що видаеть ся майже виключеною річю, щоби Росія відмовила ся приняти сю поки що ще посередну пропозицію.

АМСТЕРДАМ. (Ткб.) Дневники приносять довші коментарі в справі австро-угорської заяви і статї „Nordd. Allg. Zeitung„. Між иншими пише католицький дневник „Tijd": Була вже відома річ, що цїсар Карло від хвилї вступленя на престіл стремить до мира.

Думаємо, що з огляду на надзвичайні обставини можна числити ся з близьким миром на сходї.

Конференція соціялїстів в Газї.

БЕРЛІН. (Ткб.) „Vorwärts" доносить: Голяндські члени виконавчого міжнародного комітету соціялїстичного бюра відбули в неділю в Газї конференцію. Висказали вони згоду на становище Керенського і приняли загальну мирову програму, поставлену свого часу Вільзоном в його письмі до сенату.

Збори повитали пробу партій, які належать до міжнародного соціялїстичного бюра, працьованя в користь тривалого мира і спільної акції робітничих партій з російськими робітниками.

Голяндські делеґати рішили удати ся як найскорше до Штокгольму на міжнародну соціялїстичну конференцію, на яку будуть запрошені також меншости.

Відозва Вільзона.

ВАШІНГТОН. Вільзон видав відозву до Американців, в якій сказано: Вступлене вітчини у війну в обороні демократії і людських прав приносить з собою богато проблемів для праці народа, які вимагають безпроволочного полагодженя. Поставимо нашу фльоту найскорше на степени воєнної сили та задумуємо виставити і узброїти велику армію. Боремо ся о права людскости, о будучий мир і спокій світа. Щоби з успіхом перевести сю справу, мусимо ставити в сїй службі без огляду на матеріяльні користи, з енерґією і розвагою. Справи, яких крім боротьби мусимо довершити, є слїдуючі: Мусимо постарати ся о надмірні скількости поживи не тільки для нас, але й для великого числа народів, з котрими тепер спільно дїлаємо. Мусимо одягнути і узброїти армії в Европі, у боцї котрих стоїмо і заосмотрити тамошні фабрики в сирівцї. Головною потребою є обильне заосмотрене в поживу, без чого цїла справа не вдасть ся. Вільзон жадає від фармерів, щоби засіяли великі скількости збіжа і бавовни. Від фармерів залежить у великій мірі судьба війни і судьба народів. Далї апелює Вільзон до залізничників, підприємців будови кораблїв, фабрикантів муніції, щоби робили, що тільки можуть, врештї взиває до ощадности.

Автономія Естонії.

ПЕТРОГРАД. (П. Т. А.) Правительство видало розпорядженє про провізоричне зорґанізоване автономії Естонії. Розпорядженє відносить ся до ґуберниї естонської і пятьох повітів ґуберниї лївонської.

Зединені Держави не підпишуть льондонського договору.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Кореспондент „Morning Post" доносить з Вашінґтону, що президент Вільзон дійшов до пересвідченя, що було би неполітичною річию, щоби Зединені Держави підписали льондонський договір і зобовязали ся формально заключити мир тільки за згодою всіх союзників. Така умова мала би для Америки тільки тодї обовязуючу силу, коли прибрала би форму договору.

Було би одначе дуже сумнївною річю, чи такий договір, якого ратифікація вимагає більшости двох третин сенату, був би принятий.

Мексик буде невтральний.

МЕКСИК. (Ткб.) Каранца заявив на засіданю нового конґресу, що Мексик заховає строгу невтральність.

Острілюване Фрибурґа.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Адміралїція подає до відома: З приводу наступів німецьких підводних лодок на шпитальні кораблї, наступів, що були явним і отвертим нарушенєм Х. гаґської умови, ескадра зложена з анґлійських і французьких літаків виконала у відплату острілюване міста Фрибурґа д. 14. с. м. і кинула з добрим успіхом богато бомб.

Помимо численних борб у воздусї з ворожими літаками повернули всі апарати з виїмком трех.

ДР К. СТУДИНСЬКИЙ.

З житя холмських еміґрантів.

II.

Своє горе, свій сподіваний „рай“ у новій вітчині описав о. Амврозій Сятницький не дуже примаячивими красками. У його споминах читаємо:

„З приводу Ваших сумних обставин, в яких ви опинили ся через те, що погоріли, я річ природна, глубоко співчую з Вами, бо не вигасло в моїй души співчуте для моїх свояків, другів молодости і взагалі для всіх моїх земляків, але враз з тим, я повинен, для облегченя Вашого смутку, сказати, що і ми і богато иньших не спочиваємо на рожах. Ви погоріли, а ми виеміґрували і прийшли сюди, як Одисей після розбитя корабля, нагий до Навзикаї, яка приоділа його білем, що сама випрала і служниці. Ми могли би се приповісти німецьким віршом: „Viel zu Meer und zu Land hat gelitten der Dulder Odysseus“.

Від хвилі, коли я оженив ся, я не тямлю в житю такої тяжкої боротьби за єствоване Я любив сердечно жену і моїх дітий, але наше убожество і турботи про завтрішний день спиняли мене на кождім кроці і пригнетали мене як скала проклятого Сизифа. Се положене погіршила ще смерть моєї дорогої жени Юлії, якої тяжка недуга зробила мене ще біднійшим, про що не потребую оповідати, бо се вам відоме. Коли я був молодшим, дурив себе надією красшої будуччини, яка обманула мене а з літами ставало не ліпше, але гірше. Діти підростали а з ними видатки, причім також політичні обставини давили нас „русскихъ“ чим раз більше і коли я поглянув довкола себе, як жидівство розростає ся, ляк мене огортав, що ми „русскіе“ підемо під ноги наших ворогів та що наше поколінє буде соромно терпіти у них в рабстві. В ночи будила мене ся гадка зі сну і я судорожно підіймав ся з ліжка на підлогу і прислухував ся, як спокійно та невинно спали мої діти, а дивлячи ся на них, я жалував їх та сам до себе говорив: „Ні, ні, я не можу довше глядіти на нашу нужду і на сумну будуччину моїх дітий; піду на край світа, коли імовірність подасть мені надію на поліпшене долі моїх дітий. Так! піду навіть за море і заберу своїх дітий як сокіл на кріпкі ще крила і буду переносити на собі всяку біду, щоби тільки спасти мою семю.

Я не упав ще ані фізично, ані морально так низько, я ще не затратив на стільки гордости мущини, щоби опустити руки і як ідіот глядіти на наше невольне положене та жити в такім пониженю а не запобігати, коли можна. Там, за кордоном, богато моїх знакомих, яким гарно поводить ся, хоть многі з поміж них під оглядом званя і таланту та поведеня далеко гірші від мене. Туди я піду! І я пригадав собі клясичну сцену Тевкра, сина Телямона, коли його отець після троянської війни суворо приняв у вітчині і сказав до себе його слова: „O socii, comitesque! cras ingens iterabimus aequor“. (Союзники і товариші! завтра переплинемо безмірне море). Як Тевкр відїхав до Сицилії і там основав кольонію, так і я, рішившись виеміґрувати, почав з того часу готовити ся на переселене. Правда, що я не мало боров ся у моїй души, бо часто виростали в мені сумніви в успіх поліпшеня долі моєї і моїх дітий, а тоді нападав ляк мою совість і я відчував тягар від вічальности, колиб погубив своїх дітий. Часто виходив я із свого горного дому і ставав при церкві близько могили жени. Я стояв, з виду, як стовп, але в моїм серцю крив ся глубокий жаль, що лишаю на все дорогу могилу моєї жени і сина, при якого уродинах вона померла. Не раз обливав я їх могили моїми слезами і плакав гірко, що я зневолений їх лишати. Часто глядів я в сторону наших гір, де я провів мою молодість і де находять ся могили моїх отців і праотців моїх братів і сестер, свояків жени і ріжних моїх знакомих, а коли я подумав, що треба оставити на віки всіх живих і умерших, жаль давив серце. Я закрив долонею очи — і гірко плакав. А коли я поглянув на прегарну і живописну околицю ріки Сяну і на мій молодий сад, я жалував за всім згаданим сердечно, але зелізна конечність гнала мене звідси, як вітри корабель до незвісної пристани, а може й на скали. Однак, щоби не їхати цілком на сліпо, я рішив ся, раньше оглянути нашу вітчину в будуччині. Тому в р. 1869 я і Каміля (дочка) поїхали у Росію на власнім возі з візником, Мазуром. Не стану описувати мою Одисею задля браку часу при моїх теперішних занятях, але скажу коротко, що ми їздили майже два місяці по Руси і Польщі, а що се було в лютім і марті, то можете уявити собі, кілько ми витерпіли на дощи і снігу при наших скупих фінансах, а тим самим при недостатку страви. Бувало таке, що я сторожив цілу ніч, як журавель, біля свого воза, під голим небом, щоби злодії не украли нам коня, тим більше, що ми ночували в лісі а страх проймав нас в незвіснім стороні, що нас можуть убити. Страх, холод і голод докучали нам не мало, но Бог дав, що ми все те щасливо перетерпіли і через Варшаву, Люблин, Холм, Львів та Перемишль вернули ся до Бахура на своїм возі з кількома ґульденами в кишені. Ціле літо, осінь і зиму в році 1870 ми по троха приготовлювали ся до дороги. Ми відвідали на прощанє наших свояків, почім вніс я просьбу у Холмську консисторію, щоби мене приняла в епархію, а опісля до Перемишля, щоби мене звільнено з тамошної епархії. Просив я також світські власти о видачу паспорта на виїзд. В останній справі стрічали мене перепони, а навіть запав я у тяжку недугу, через яку найшов ся в дуже критичнім положеню, бо не мав ані парохії, ані дому, ані гроший, ані середників ратунку. Але Бог дав, що я подужав а у Відни, заходами д-ра Модеста Гумецького, підписало мені „русское“ посольство паспорт на виїзд у Росію. Я продав всі мої движимости, звернув довги і виїхав бідний на однім возі, з молодшою дочкою в далекі сторони в місяци червни 1870 року.

(Дальше буде).

Жертви на фонд інвалідів УСС.

належить слати де Зем. Банку Гіпот. у Львові Підвале 7. на щадничу книжочку ч. 3066.

В справі „Маківки“.

Від офіцирського збору У. С. С дістали ми ось таке письмо:

Від кількох місяців розвинуло основане недавно господарсько-торговельне тов. „Маківка“ в Новім Санчи небувалу в нас рекляму в цїли збираня уділів і жертв, засипує усі українські часописи, інституції та приватні особи своїми крикливими оголошенями і анонсами та уживає всяких можливих способів, як видаваня наліпок, вбиване цвяхів в стрілецький щит, уладжене народних свят, відправлюване панахид і т. п. а все в цїли „придбаня лепт“ для Т-ва. Щоби те „придбане лепт“ ліпше йшло не завагала ся дирекція того Тов-а з паном з хутора Біжкова Василем Сідельником на чолї надужити для своїх реклям Українського Січового Стрілецтва, його славних побід, його героїв-інвалідів і вмовляє у всїх і вся, що все те робить Тов-о для добра стрільців-інвалідів, бо буде основувати для них оселї, буде вишукувати для них посади, взагалї буде облекшувати їх незавидну долю. У нас подібних господарсько-торговельних товариств як „Маківка“ богато і ми не забирали би як раз в справі „Маківки“ голосу, як би не те, що під фірмою Укр. Січов. Стрілецтва надуживає довіря суспільности і нїким не уповажнене збирає від суспільности жертви на стрілецькі цїли. Супроти того підписані офіцири і підофіцири У. С. С. уважають своїм правом і обовязком подати до публичної відомости в справі „Маківки“ ось що:

Тов-о „Маківка“ не має з Укр. Січ. Стрілецтвом нїчо спільного і зістало основане без порозуміня, а навіть проти волї стрілецтва, яку одноголосно виявили свого часу на нарадї офіцири Січового Коша в присутности теперішного директора п Сідельника. Для несеня помочі інвалідам У. С. С. істнує оснований самими стрільцями „Фонд інвалідів У. С. С.“, який є тимчасово зложений в Зем Гіп. Банку у Львові на щадн. книж. ч 3066 і на який дальше повинні впливати жертви суспільности. В цїли введеня того фонду в житє і наданя йому правної особовости виготовила Укр. Боєва Управа у Відни статут, після якого будуть мали вплив на Заряд тим фондом найповажнїйші наші народні інституції і стрілецька орґанізація. Натомість всї ті благодати, які обіцяє для стрілецьких немічників „Маківка“ з гарними обіцянками п. Сідельника & Com, бо то є собі звичайне госп.-торг. стоваришене, яких у нас більше і яке після його статута має вести найріжнороднїйші госп.-торг. підприємства, а доперва як ті підприємства поведуть ся і виплатять ся, то з чистих зисків по оплаченю всїх директорів і т. п. обіцяє п. Сідельник і Тов., що закуплять оселю чи фільварок — розуміє ся для Тов-а, на якім „примістять“ (що то значить?) стрілецьких немічників. Ми, розуміє ся, бажаємо як найкрасших успіхів госп. торг. Тов у „Маківка“ і сподїємо ся, що воно зробить добрі інтереси, особливо, як буде торгувати так по житочними річами як сіль до їди, мило і крам, якими тепер торгує сам директор п. Сідельник, але не є виключене, що Тов-о збанкротує і тоді стрілецькі немічники не лише не будуть мати з него жадного хісна, але і всїм членам готові уділи пропасти, але за евентуальні довги будуть мусїли ще потрійно ручити, а що стане ся з тими добровільними лептами і доходами з ріжних наліпок, цвяхів, панахид і т. п., які збере „Маківка“ для стрілецьких інвалідів — се тайни дирекції. Безперечно члени Тов-а можуть мати на заряд вплив через загальні збори, але щоби яким з них не захотїло ся змінити на тих зборах дирекції — вибрано як місце осїдку Тов-а Новий Санч, закутину, де хлоп з під Золочева чи Коломиї певно не поїде хоч малий уділ (10 К) на стрілецьку цїль зложить. Нам готов хто небудь зробити закид, що розбиваємо нову народну орґанізацію, що зневірюємо суспільність, яка аж тепер не буде знати, де має складати жертви на висше згадані цїли, однак тим відповісти мусимо, що як раз таким поступованем, як дирекція „Маківки“, деморалізує ся суспільність, вводить ся непотрібне замішане і зневірює ся до жертвенности на народні цїли. Фонд стрілецьких інвалідів істнує вже два роки і фонд сей не є за великий, щоби треба було його роздроблювати і казати суспільности слати жертви для інвалідів У. С. С. аж на руки п Сідельника просто до його хутора в Біжкові.

Поминувши оригінальний, але і смішний помисл вшанованя побід і героїв основанем торговельного Тов-а — уважаємо за не етичне роблене зі стрілецьких інвалідів реклями для звичайного економічного інтересу, тому забираємо в сїй справі голос.

(Слїдують підписи 21 офіцирів і 11 підофіцирів).

НОВИНКИ.

— **Хто хоче заняти ся висланем петиций** в справі манїфесту з 5. падолиста 1916 р., зволить прислати 1 кор. 6 сот. на адресу: Kanzlei der ukr. parl. Repräsentanz in Wien, VIII. Buchfeldg. 6., а дістане всї потрібні друки і поученя. Просимо всїх, що вже внесли такі петиції, щоби на сю адресу прислали повідомлене: коли, до якої власти і які петиції внесено. Пожадане було би також знати по можности, кілько підписів було на петиції. — Від канцелярії УПР.

— **Бібліотека Товариства „Просвіта“** отворена для сторін кождого дня (з виїмком недїль і гр. кат. сьвят) від год. 4—6 вечером.

— **По святах.** Не так весело і мило, як минулих літ, обходив Львів свята Христового Воскресеня. Не було традиційних забав під церквами, співанок, веселої гутірки, тощо. І дзвони не грали так сильно, як бувало колись, бо певна їх часть зістала „асентерована“, а решта тужила за своєю ріднею. Не було тих смачних і прегарно впечених „бабок“ і „сирників“. Стидливо деинде лише усміхала ся на столї маленька „пасочка“, з якою треба було числити ся через три днї. Розрадувала серце лише чудова погода, яка вийшла на зустріч Утрені воскресній. Тисячами вірних заповнили ся святинї. Залунало радісне „Христос воскресе“ і не одному покотили ся сльози з очий, коли згадав своїх найближших, які в ту хвилю перебувають гень далеко від них на чужинї... В церквах настала тишина, коли почули зібрані перший раз св. Євангеліє в українській мові; душа раділа, що розуміти можна кожде слово Євангелия. Битком наповнена була церков Преображеня Господнього. бо співав там знаний Львовянам хор під управою о. проф. Туркевича. Богослужене звеличував соловейний голос п-ни Ірини Туркевичівної. На сім місци мусимо звернути ся з просьбою до о. проф. Туркевича, щоби як давнїйше кождої недїлї і свята звеличував Службу Божу своїм гарним хором, так і дальше співав на славу нашого обряду і народу, не зважаючи на „доморослих критиків“. — Другий день свят загостив теплий дощик, чим зробив несподїванку в „обливаний понедїлок“. Нїхто собі з того нїчого не робив,

З полуднем знов завитала чудова погода. Не від річи буде згадати, що деякі наші патріоти-купцї навіть в перший день свят вели торговлю. Заповідають вони, що як буде вільна Україна, то вони всї позамикають свої торговлї у свята; тепер не можуть бо... сусїди криво на них дивили би ся.

Минули веселі-невеселі свята. а дасть Бог, в слїдуючім році проведемо їх гарнїйше, веселїйше, у купцї з тими. котрих тепер нема між нами.

— **Письмо від полоненого Українця.** Христос Воскресе! Витаємо вас, шановний пане редакторе з великим святом, бажаємо всего найкрасшого. Ми полонені Українці приносимо вам велику пошану, за вашу часопись, яку ми щоденно одержуємо від вас, без маленького гроша. Нам боляче становище, що ми не можемо грошево підпирати вашу часопись, так як знаходим ся в дуже скрутному становищу, а тільки з невимовною радістю зможемо вам щиро подякувати за вашу прихильність до нас. Дуже збентежила нас вістка, про революційні події в Росії, до якої ми злучно прилучаєм ся і бажаємо широкого розвою нашій Неньці Україні. З пошаною Ф. Ч.

— **Кабінетове пересилене у Відни.** Німецькі мужі довіря: міністер др Бернрайтер і др Урбан подали ся до димісії. Міродайні політичні круги, з огляду на вислідки заграничної політики, не вважають за вказане, щоби перед скликанем державної Ради, яке має наступити в маю і на якім має бути переведена зміна реґуляміну — покинули вже плян видання цісарського розпорядку до поладнаня національних справ в Чехах.

— **Мир і парлямент.** Часописи в Відни і Празі пишуть, що найскорше скликане парляменту буде приняте радісно по причині надії на близький мир. В тім Палата має ділати по своїм найкрасшим змогам. Народи очікують річевої праці для нової демократичної Австрії.

Правительство бажає, щоби сторонництва Палати послів могли дати наглядний доказ, що по досвіді війни хотять вибрати властиву дорогу, забудуть про богато річий, які ділять їх і знайдуть згідну, творчу діяльність.

— **З „Народної Торговлі“.** Приділ цукру, який дістає щомісячно „Народна Торговля“, не вистарчає для розділеня поміж всі зголошуючі ся Спілки, Консуми та Комітети апровізаційні. — Щоби одержати більший приділ, просимо всі Спілки, Консуми та Комітети апровізаційні, котрі мають запевнене в місцевім ц. к. Старостві, що одержать потрібну „Карту побору на цукор“, принайменьше на 1 ваґон місячно, щоби безпроволочно заподали до „Народної Торговлі у Львові письменно, на кілько ваґонів місячно таку карту дістануть. Заразом просимо о точне заподане від кого, в якій скількости і по якій ціні побирали до тепер цукор, як рівнож яка є, зглядно була під той час місцева тарифа максимальна на цукор.

— **Пригоди з воскресним евангелієм в українській мові у Львові.** В однім з попередних чисел нашої часописи подали ми вістку про комісію, зложену з духовеньства та світських людий, яка одобрила переклад воскресного евангелія. Тоді заповіли ми, що рівночасно долучуємо печатний переклад, як додаток до часописи. А що кожда книжка має свою історію, то і сей переклад не міг остати... без історії. Ще в р. 1906 видано в Росії під царським кнутом переклад воскресного евангелія, одобрений Святійшим синодом і від того часу читано його по православних церквах. У нас читано евангеліє в грецькій, латинській, церковно-словянській, французькій, німецькій мові, але не читано його в рідній мові, хоть по костелах уживано побіч латинського тексту також польського перекладу. Ми були завсігди по заду иньших. Справу перекладу воскресного евангелія порушив після повороту з неволі др. Стефан Федак і привіз з собою український текст одобрений св. Синодом, на доказ, що навіть під кнутом шановано нашу мову. Ог. Мітрат Білецький згодив ся на комісію і сам її проводив. Комісія взяла під розвагу тексти грецький, латинський, церковно-словянський, а побіч них готові вже українські переклади і усталила новий переклад, згідний з догматичною стороною і духом мови, У великий четвер дав о. Мітрат півурядову апробату на руки проф. К. Студинського і надр. Ал. Кміцікевича. Ставропигійська печатня почала з поспіхом роботу і о годині третій по полудни була готова коректа, яку перевів котар Володимир Лукич Левицький, почім пішов по редакціях з просьбою о висилку. Редактор одної часописи згодив ся на се дуже радо, заповів невеликі видатки на почті, але адміністратор п. В. зажадав оплати 45 кор. на експедицію, хоть ще хиба машиніст, який „фальцує“ часопись міг мати кількакорсонову претенсію за те, що вложить текст в поодинокі числа. На сей видаток не мав п. Левицький уповажненя, а що дир. Федака віднайти не міг, перекладу не вислано на провінцію, яка надармо ждала, що по її церквах загомонить українська мова. У Львові відчитано переклад в св. Юрі (читав о. крил. Чапельський), в церкві волоській (о. сов. Стефанович), в преображенській (о. Ермак). Останний, хоть має сильний голос і небавом на цілу церкву чути було слова ектенії, яку відспівував, сам переклад евангелія відчитав під носом, так тихо, що треба було вслухувати ся добре, щоби дізнати ся, що се наша рідна мова. Спасибіг о. Ермакови, що показав краску. Українська громада у Львові йому сего не забуде. У волоській церкві заявляв о. Ґурґула „найбільшу готовість“ відчитати український переклад евангелія, о скільки на се хорий парох дозволить. За дозволом пішов радн. дв. Барвінський. Крил. Давидяк заявив, що годить ся на се, однак розпорядити читане евангелія може тільки о. Ґурґула, який веде парохію. Розуміє ся, що о. Ґурґула згодив ся, але рівночасно виявило ся, що два примірники перекладу, вложені вже до евангелій, „щезли“ з церкви. Метнули ся за перекладом радн. Із. Громницький і дир. Федак, один до печатні Ставропиґії, а другий до „Дністра“. Переклад принесено, а о. сов. Стефанович відспівав його на весь голос. Подаємо історію сего перекладу до прилюдної відомости. Видно, що ще дехто не відучив ся сидіти на двох стільцях... навіть в хвилі, коли зоря на Україні починає для нас сходити. Люди, що переводили цілу справу за поважні і за надто віддані католицькій церкві, щоби вільно було кому небудь їх щирі і корисні для церкви заходи і просьби легковажити. Для історії подаємо також, що о. Гірняк з Винник читає від 10 літ побіч церковно-словянського тексту український переклад і що тою самою дорогою йдуть о. Василіяни у Львові вже від пяти літ.

— **Українська мова на ґуберньских земських зборах.** „Кіевская Мысль“ з 10. марта доносить: Вчера відкрили ся надзвичайні ґуберньскі земські збори, скликані для розвязаня нагальних справ, спричинених останніми подіями. Збори були незвичайно численні. Окрім 70 гласних в зборах взяло участь богато представників громадських орґанізацій, кооператив, національних орґанізацій і робітників Робітники вперше дістали можність брати участь у земських зборах.

Від імени українського народу виступив А. Степаненко й виголосив промову в українській мові, що вперше дістала права горожанства. Степаненко промовляв від імени Української Ради: „Витаємо той день, коли ми можемо виступити на земських зборах. Се зробила велика буря, завдяки якій ми летимо й наближаємо ся до сонця волі. Ми живемо в Київі, в осередку України, навкруги нас розлягло ся 30 міліонів українського населеня. Наступає пора, коли київське земство повинно зробити ся народнім українським земством. Український народ, що творить тут більшість, забезпечить волю і свобідний розвиток инших національних меншостий, що живуть на Україні. Земство буде працювати в імени науки, земство піде в народ під прапором волі“. М. Суковкін повідомив, що ґуберньска земська управа має намір звернути ся до населення з відозвою, яка буде надрукована і в українській мові. Представник польських орґанізацій вніс пропозицію щоб сю відозву надрукувати і в польській мові.

Представник Ради робітничих депутатів запропонував, щоб відозву надруковано у всіх мовах на однім листі. — Сю пропозицію принято.

— **Відбудова українського господарства.** 8 марта відбули ся збори товариства українських аґрономів і технольоґів. Число присутних було таке велике велике, що великий льокаль Технічного Товариства не міг помістити в собі всіх, що бажали бути присутними. Збори внесли резолюцію: негайно почати орґанізацію товариства, завданем якого має бути досліджене народніх богацтв України й раціональне використовуване їх в цілях найбільшого піднесеня добробуту українського народу. Товариство має орґанізувати народні фабрика, елеваторний збут зерна, розроблене вугля, торфу й инших мінеральних скарбів України; попирати розвиток сільсько-господарської культури та промислу. Орґанізувати курси в технічних справах в українській мові, курси монтерів, шоферів машинових тракторів, сільсько господарських робітників і т. д. та вибрати представника до „Центральної Української Ради“.

В льокалі Політехнічного Товариства інжинерів та аґрономів (М. Володимирська 55) відбули ся перші збори українських інжинерів і техніків.

— **Гидь!** Орґан передміських шумовин Львова, якому на імя „Pocięgiel“, здобув ся в послідним числі на блазенський дотеп, а іменно в одній „новинці гумору“ позволили собі панове „редактори“ в дійсно шумовинський спосіб діткнути наше духовенство. Дивує нас дуже, що власти, які так енерґічно нищать шумовине, позволяють на появу такого „орґану“.

— **Означенє німецьких полевих почт числами.** Німецькі полеві почти і експедициї полевої почти які були доси означені після їх команд (пр, ціс, нім. експедиція полевої почти 117 дивизії піхоти) будуть від тепер означувані числами, як ц. і к. полеві почти (пр. нім. полева почта ч. 763). На посилках почти полевої належить окрім числа почти полевої виписати еще „ц. і к. почта полева ч. .... зглядно німецька почта полева ч. ....“ Картки полевої почти урядового накладу будуть на будуче засмотрені написию „k u. k. Feldpost N. ..“ В разі пересиланя таких карт до осіб, що належать до німецького війська, повинен надавець напись k. u. k. Feldpostamt N.... заступити словами „Deutsche Feldpost N...“

— **Дирекція почт доносить:** Після рескрипту Міністерства торговлі з дня 24. марта Ч. 8632/П допущені тепер до урядів станових Андрієвіца, Даніловґрад, Дульціню (Ulcinj) і Река приватні листи поручені і перекази адресовані до осіб військових. До Даніловґраду і Реки вільно висилати рівнож пакети почти полевої.

Після рескрипту ц. к. Міністерства торговлі з дня 26. марта с. р. Ч. 9197/П мусить від тепер до кождого пакету призначеного до заграниці бути доданий окремий пересилковий адрес. Із за сего пересилане двох або більше пакетів за помочию спільної пересилкової адреси на разі недопустиме.

Бл. п.

Др. Омелян Левицький

адвокат краєвий в Долині, Сотник У С. С., голова згл. член усіх українських Товариств долинських, многозаслужений діяч долинського і инших повітів в Галичині

поляг геройською смертю на сніжних верхах Карпат дня 22. марта 1917.

За упокій його душі відбуде ся заходом українських долинських Товариств дня 23. цвітня 1917 о год. 9 рано в місцевій церкві в Долині

Поминальне Богослуженє

на яке запрошує ся членів українських Товариств в Долині і знакомих Покійника. Просить ся рівнож Долинщину, щоби як найчисленнійше на тім Богослуженю вшанувала память так заслуженого Сина України. 3—3

Долинські Українські Товариства.

ОПОВІСТКИ.

Четвер, дня 19 цвітня 1917.

Нині: 19. цвітня гр.-кат. Евтихія, римо-кат. Емми вд.

Завтра: 20. цвітня гр.-кат. Юрія. еп. римо-кат. Сульпіція.

○ **Загальні Збори** українського „**Технічного Товариства**“ відбудуть ся в неділю для 29. цвітня 1917, о годині 9 рано в кімнатах „Сільського Господаря“ у Львові вул. Зіморовича ч. 20. І. пов. з порядком дневним:

1. Відчитане протоколу з послідних Заг. Зборів.
2. Справоздане Виділу.
3. Вибір нового Виділу.
4. Внесени.

Окремих повідомлень не розсилає ся задля браку точних адресів всіх членів.

Заразом повідомляємо, що засідане Технічної Комісії відбудови краю відбуде ся в тім самім дни о годині 11 перед полуднем.

А. Корнеля
за голову Тех. Тов.

В. Нагірний
голова Тех. Ком.

М. Федецький
секретар. 1—4

○ **Оселі для інвалідів У. С. С.** орґанізує Товариство „**Маківка**“ в Новім Санчи.

Уділ 10 корон, вписове 1 корона. Посередничить в вишукуваню посад для інвалідів У. С. С. і приймає добровільні жертви на закупно осель

◯ Штабовий лікар Др. Осип Ковшевич, зложив в нашій адміністрації квоту К 100 на фонд „Народної оборони“ Полковник У. С. С. Коссак зложив в нашій адміністрації квоту К 40 на фонд „Народної оборони“ і кличе отамана У. С. С. Франца Кікаля, отамана У. С. С. Мирона Тарнавського, сотника У. С. С. Мих. Галущинського, сотника У. С. С. Теодора Рожанковського і сотника Др. Михайла Волощина.

Послідні вісти.

з головної австрійської кватири.

З дня 18. цвітня.

Східний фронт:

Арматна борба віджила місцями, зрештою не було важнійших подій.

На Італійськім фронті:

Положене не змінене. Один з наших летунів зістрілив в воздушній борбі над Вілля неприятельський самолет. Летунів полонено.

На південно-східнім фронті:

Італійці пробували збудувати понтоновий міст над Воюсою коло Скози. Перешкидив їм наш огонь.

Заступник шефа Генерального штабу: фельдмаршалок-поручник Ф. Гефер.

Рекламациї вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакциї, адміністрациї й експедициї: Львів, ул. Руська ч. 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 60 сот., за стрічку а в оповістках 80 сот., в редакцийній части 1 К. Відомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 10 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Видає і відвічає за ред.: Д-р Ізидор Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 13.